

UB.109774-000

NORGES STATSBANER  
GEOTEKNIK KONTOR

Oslo, 18.2.80.

Rapport

Gk 4089

TRONDHEIM - BODØ KM 29,68  
GJEVINGÅSEN TUNNEL  
Gk. 4089

Denne rapporten er skrevet etter en befaring 11.12.79.  
Med på befaringen var også Bi og Bm.

Tidligere har denne tunnelen vært beskrevet i to rapporter fra Geoteknisk kontor.

- 1) 17.11.77 ved geolog Huseby.
- 2) 28.5.79 ved overingeniør Hartmark.

Forholdene har i denne tiden ikke endret seg vesentlig og denne rapporten er derfor bare et supplement til de to første for å presisere valg av sikringsmidler.

Tunnelen domineres av en gjennomløpende sprek med fall ca. 45° i høyre del av hengen. Omkring denne sprekken er det andre mindre sprekker som deler hengen inn i store blokker. I østre ende av tunnelen har allerede noen blokker falt ned og det er dannet et stort krater i hengen. På befaringsdagen var det is og vann fra punkter langs denne sprekken. Da frosten bearbeider fjellgrunnen og forringes sikkerheten etter hvert som tiden går, er det nødvendig å sikre mot nedfall. Sikringsmetoden for denne type problemer vil være bolting. I rapport 2) er beskrevet 2,4 m lange bolter. Generelt kan en si at boltelengden skal avpasses etter spennvidden på fjellrommet og i en jernbane-tunnel blir boltelengden 2,4 m. Det viktigste er imidlertid at en forankrer bolten i det innenforliggende faste fjell slik at løse blokker blir festet. I noen tilfeller kan det derfor være nødvendig å bruke lengre bolter. I overgangen mellom hengen og veggen i tunnelen kan en ofte redusere

boltelengden da det her ikke er så langt inn til stabilt fjell. Omkring den dominerende sprekken kan det være behov for ca. 3,0 m lange bolter. Helt nøyaktig gikk det ikke å få målt sprekkenes retning da vi ikke kom opp i hengen.

Siden oppsprekningen i tunnelen er slik at store partier kan falle ut samtidig (sammenlign krateret i østre del av tunnelen) ønsker en å forbedre hengens hvelv-virkning. Det kan gjøres med forspente bolter. Ved å forspenne boltene kan en oppnå en trykksone som danner en bue over hengen. Til dette må en bruke punktforankrede bolter. Det anbefales å bruke polyesterforankring i dette fjellet. Boltediameteren skal være 20 mm og boltene skal være galvanisert. Forspenningskraften skal være ca. 40% av bruddkraften, dvs. en kamstålbolt får en forspenningskraft på ca. 6 tonn. Det skal boltes systematisk med ca. 1,5 m avstand i alle retninger mellom hver bolt der hvor tunnelprofilet er tilnærmet normalt. I østre ende omkring krateret, må det boltes etter skjønn og forankre de løse blokkene med bolter. Boltene skal være forsynt med rund sferisk skive med diameter 150 mm og mutter.

Selv etter en slik systematisk bolting kan en oppleve nedfall mellom boltene. Slike nedfall vil være mindre stein som løsner i overflaten av fjellet. For å fange opp dette kan en i boltene montere et nett. Det bør være så bredt at det går ut til veggene av tunnelen. Det anbefales å bruke såkalt gabionnett med maskevidde 6 x 8 cm. Dette nettet leveres i 3 m bredde. 2 nett legges med omlegg og syes sammen til et flak.

Junt Sætre

Fredrik Husby

# Gjennigåsen finn

Kv. 5.

Bj. Bas har ringt og bedt om vår  
videre assistanse. Han har ingen  
erfaring med sikringsnett og bør os  
meddene av utført følgende:

1. Bordlille 350 m<sup>2</sup> sikringsnett
2. Øverstel om man ikke kan  
benytte korkerte bolter. Han  
opplyser at det er relativt mye  
stein som faller ned og han  
gjør ikke at vi må lade til så øynt  
at vi kan risikere å stille gjennom  
paket med 2,4 m lange bolter. Vi er  
i hvertfall redd for at vi skal lede  
nau i formular med så lange  
bolter

Kan vi bruke epoxy og bolte  
bolter?

Han har os bordlille bolter.

Ø Han er også interessert i å få  
et utformningsforslag fra Grauman eller  
KV. fraid ditt.

Hvis vi skal bruke Peder bolter må  
vi også slappeskinne fra Tiersen  
benyttes. Arbeids tegning kan være  
mønster.

Så må vel lenge ha deg en last opp

13/11-79 H. Hk.

Bjørk

Oslo, 28.5.79

TRONDHEIM - BODØ km 29-31  
RASFARLIG PARTI GJEVINGÅSEN TUNNEL

N.B.  
Rensket avsluttet  
høsten 1977.

Fredag 22.12.1978 kjørte tog 451 på Stein som var falt ned fra taket i Gjevingåsen tunnel, km 29,68. Ingen personer kom til skade, men det ble mindre skader på lok og skinnegang.

Tunnelen og skjærings- og fjellpartiene på begge sider hadde vært besiktiget av geologen 9.11.1977. Rapport datert 17.11.77 ble oversendt distriktsjefen.

Tunnelen er ca. 54 m lang og går gjennom sterkt skifrig fjell hvor lagene har et fall på  $45^{\circ}$  inn fra høyre.

På begge sider av tunnelen er terrenget på høyre side av jernbanelinjen bratt og tildels utilgjengelig på grunn av loddrette skjæringer og fjellvegger. Berggrunnen består av sterkt foldete fyllitter og grønnsteins-skifre med kvartsitt-lag. Lagene har stort sett et fall på  $30-50^{\circ}$  mot linjen. På grunn av forvitring og nydannelse av sprekker har steinsprang lett for å oppstå.

Tunnelen ble rensket etter befaringen høsten 1977.

Undertegnede foretok befaring 18.4.1979 sammen med Bi og Bm og kom frem til at følgende tiltak bør iverksettes:

For å hindre nedfall av forholdsvis små og løse stein opphenges sikringsnett i taket av tunnelen. Nettet henges opp i innsatte Perfobolter med Ø 20 mm kamstål av lengde 2,4 m og avstand mellom boltene ca. 1,3 m.

*Mit 11  
Ans*  
Nettet kan festes til boltene som vist og beskrevet i NSB-teknikk nr. 3/1976, side 69 og Bane-nytt nr. 1-1977, side 9.

For å få riktig nett-type kan dette bestilles gjennom Geoteknisk kontor.

Utenfor tunnelen iverksettes følgende tiltak:

- Km 29,78 Øverste overheng kontrolleres.
- " 29,90 Øverste hylle, ca. 30 m over sporet kontrolleres.
- " 30,08 Løst flak, 2-3 m over skinne kontrolleres for eventuelle sprekker på oversiden. Torv og mose fjernes på forhånd.
- " 30,10 Løs Stein ca. 20 m over skinne fjernes.
- " 30,170 Løs blokk ca. 3 m over skinne tas ned.
- " 30,18 Det observeres fortsatt på innsatte bolter.

Utenfor Østre portal av tunnelen foretas bolting av fjell over og på siden av portalen.

H. Hartmark

Sted	<b>FOTOKOPI</b>	Datum
Rapport fra (Navn og stilling)		27/12-78
N. Myran, bm.		Sent distriktsjefen i
Rapporten angår		Trondheim.

Steinsprang i tunnell km.29,68.

## Tekst

2/1-79  
T. Myra..... Fredag 22/12-78 kjørte tog nr. 451 på Stein som var falt ned fra taket i tunnell, km. 2968, mellom Hell og Hommelvik.

Ingen personer kom til skade men det ble mindre skader på lokomotiv og skinnegang.

Personell fra baneavdelingen ble straks beordret til stedet for å undersøke eventuelle skader. Sporet var ikke mere skadet enn at tog kunne passere med redusert hastighet.

Varsomsignaler ble satt opp og arbeidet med utbedring av sporet ble straks satt i gang. Det viste seg at 8 sviller måtte skiftes ut. Videre ble det foretatt noe baksing av sporet. Tunnelltaket ble undersøkt og noe løs sten ved rasstedet ble tatt ned. Tunnellen ble rensket høsten 1977. En geolog fra Had. besiktiget samme høst partiet ved tunnellen men hadde ikke noe serlig å bemerke. Jeg personlig mener at på et parti ca. 200 m. til begge sider av tunnellen burde det hvært satt rasvarslingsgjerde.

Arbeid bedøring til næren.

Norman Myra  
T

F. HU

H. HK.

Innlagt BD  
30.10.06  
Nilsund

Oslo, 17.11.77.

Bgk  
4089

TRONDHEIM - BODØ KM CA 29-31  
FARE FOR STEINSPRANG

På strekningen Muruvik-Hell er terrenget på høyre side av jernbane-linjen bratt og tildels utilgjengelig på grunn av loddrette skjæringer og fjellvegger. Berggrunnen består av sterkt foldete fyllitter og grønnsteins-skifre med kvartsittlag. Lagene har stort sett et fall på 30-50° mot linjen. På grunn av forvitring og nydannelse av sprekker har steinsprang lett for å oppstå.

Geologen foretok den 9.11.77 befaring sammen med avdelingsingeniør Aas og banemester Myran fra Trondheim distrikt for å undersøke forholdene.

De fjellpartier som var synlige fra jernbanelinjen virket stort sett solide, men følgende steder bør holdes under kontroll:

1. Km ca. 29,65.

Ved Gjevingåsens vestre portal er det en høy og bratt fjellvegg med utoverheng. Opp til underkant av en horisontal spalte ca. 10-15 m over linjen er rensk nylig foretatt. For tiden ser det bra ut her. Men fare for nydannelse av sprekker og løse flak er tilstede. Partiet må derfor holdes under oppsyn.

Omkring en vertikal spalte på høyre side av portalen ses ufarlig dryss fra småforvitret fjell.

2. Km ca. 29,730.

Like ved Gjevingåsens østre portal finnes en mindre sone med forvitret fjell ca. 5 m over linjen. Denne er neppe farlig, men bør holdes under kontroll.

3. Km 29,870.

Fjellveggen er fast og solid her, men ca. 25 m over linjen er en løs blokk antagelig tatt ned. Hvis nydannelse av sprekker oppdages, må rensk eventuelt foretas.

4. Km 30,180.

I den bratte fjellveggen står et stort, vertikalt flak på en slags hylle noen m over linjen. Den har på baksiden en åpen spalte mot øst. Innsetting av 2 målebolter for observasjon av eventuelle bevegelser ble avtalt på stedet.

-----

Fjellveggene og skjæringene langs linjen er relativt lette å holde under kontroll. Rensk eller bolting av nydannete flak vil som regel være effektivt. Sporet ligger mange steder i slik betryggende avstand at det neppe blir berørt hvis flak skulle falle ned. Skiferen faller "dødt" og spaltes lett opp i mindre flak og småbiter når den treffer bakken.

5. Det høyereliggende terreng.

Den største fare for ukontrollert nedfall av stein har man fra terrenget mellom innerkant av fjellveggene og den høyereliggende Europavei 6. Fjellet her er så vanskelig tilgjengelig at det ikke lot seg gjøre å foreta nærmere undersøkelse. Hele dette partiet bør med jevne mellomrom gås over av fjellvante folk som er i stand til å foreta kontroll og rensk.

6. Gjevingåsen tunnel km ca. 29,700.

Tunnelen som er ca. 54 m lang går gjennom sterkt skifrig fjell hvor lagene har et fall på 45° inn fra høyre.

På et innoverhellende sprekkeplan under taket på høyre side ved km 29,701 ble en større blokk observert. Avtale ble truffet om bolting i fremkanten av denne.

For øvrig bør tunnelen i hele dets lengde undersøkes fra renskebukk for kontroll av fjellet i veger og tak.

Fridrik Husey

J. Hartmann